

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Daňový systém České republiky a Lucemburska
Tax System in the Czech Republic and Luxembourg

Student:

Lucie Tesarčíková

Vedoucí bakalářské práce:

prof. Ing. Jan Široký, CSc.

Zadání bakalářské práce

Student: **Lucie Tesarčíková**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Téma: **Daňový systém České republiky a Lucemburska**
Tax System of the Czech Republic and Luxembourg

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Vymezení základních pojmů
3. Charakteristika daňového systému České republiky
4. Charakteristika daňového systému Lucemburska
5. Komparace daňových systémů České republiky a Lucemburska
6. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

SCHELLEKENS, Marnix, ed. *European Tax Handbook 2014*. Amsterdam: IBFD, 2014. 1026 s. ISBN 978-90-8722-241-3.

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. 392 s. ISBN 978-80-7201-925-0.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2014*. 12. vyd. Praha: 1. VOX, 2014. 392 s. ISBN 978-80-87480-23-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Jan Široký, CSc.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 07.05.2015

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 a 2 mi byly dány k dispozici“.

V Ostravě 6. května. 2015

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'Tereza...', written over a horizontal dotted line.

podpis

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Vymezení základních pojmů	7
2.1	Daňový systém	7
2.2	Daň.....	7
2.3	Daňový subjekt.....	9
2.4	Sazba daně	10
2.5	Zdaňovací období	11
2.6	Závěr kapitoly.....	11
3	Daňový systém České republiky	12
3.1	Základní makroekonomické ukazatele	12
3.2	Hlavní přímé daně	14
3.2.1	Daně důchodové	14
3.2.2	Daně majetkové.....	19
3.3	Hlavní nepřímé daně.....	21
3.3.1	Daň z přidané hodnoty	21
3.4	Ostatní daňové příjmy	23
3.5	Závěr kapitoly.....	26
4	Daňový systém Lucemburska	27
4.1	Základní makroekonomické ukazatele	27
4.2	Hlavní přímé daně	27
4.2.1	Daně důchodové	28
4.2.2	Daně majetkové.....	33
4.3	Hlavní nepřímé daně.....	35

4.3.1	Daň z přidané hodnoty	35
4.4	Ostatní daňové příjmy	36
4.5	Závěr kapitoly	38
5	Komparace daňového systému ČR a Lucemburska	39
5.1	Komparace základních makroekonomických ukazatelů	40
5.2	Komparace daně z příjmů FO	41
5.3	Komparace daně z příjmů PO	43
5.4	Komparace DPH	44
5.5	Komparace majetkových daní	45
5.6	Komparace sociálního pojištění	45
5.7	Závěr kapitoly	47
6	Závěr	48
	Seznam použité literatury	50
	Seznam zkratk	52
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Daně jsou důležitou součástí každého státu. Díky jejich existenci státy získávají peníze do veřejného sektoru, aby byly financovány funkce státu a veřejné správy. Funkce státu jsou základní a doplňkové. Základní funkce státu slouží k tomu, aby veřejná správa vytvářela a udržovala pravidla a zákony. Pro jejich udržování mohou být použity vynucovací prostředky, které zastává např. policie, obrana, soudnictví a další. Tyto instituce musí dodržovat zákony při použití těchto prostředků. Doplňková funkce státu se rozděluje na sociální a ekonomickou oblast. Sociální je velice důležitá, protože slouží k přerozdělování důchodu od bohatších občanů k chudším, ale je také nejnákladnější pro státní rozpočet. Tvoří jí například podpora v nezaměstnanosti, pomoc sociálně slabším, zdravotní péče a další. Ekonomická oblast je zaměřena např. na výstavbu infrastruktury apod.

Souhrn daní v určitém státě a v určitém čase tvoří daňovou soustavu. Tyto daně jsou upraveny v daňových zákonech jednotlivých států. Uspořádání daní záleží na velikosti státu a ostatních důležitých aspektech. Daňová soustava je součástí daňového systému, není ale jedinou částí, tvoří ho i instituce, které jsou právně, organizačně a technicky zřízeny pro výběr daní.

Cílem bakalářské práce je seznámení s daňovým systémem České republiky a Lucemburska, který byl účinný k 31. 12. 2014, popis nejdůležitějších daní, které se ve státech vyskytovaly a komparace těchto dvou daňových systémů.

Tyto dva státy jsou velice rozdílné, například ve svém historickém vývoji. Česká republika byla před rokem 1993 součástí Československa. Československo bylo ovlivňováno komunistickým režimem, což na dlouhou dobu zastavilo ekonomický vývoj, např. obchodování se západními zeměmi, omezené cestování a další. Po pádu komunistického režimu se Československo rozdělilo a Česká republika se začala postupně rozvíjet, navazovala obchodní vztahy se západními zeměmi a v roce 2004 vstoupila do Evropské unie. Zato v Lucembursku žádný komunistický režim nezastavil jeho vývoj, možná i proto dnes patří mezi nejrozvinutější země z ekonomického pohledu, už jenom díky tomu, že má nejvyšší nominální HDP na osobu na světě. Lucembursko bylo jedním ze zakládajících států Evropské

unie, sídlí zde mnoho institucí. Díky tak brzkému vstupu do Evropské unie, přijalo jako svou měnu euro už v roce 2002, čehož ještě Česká republika nedosáhla.

Druhá kapitola se bude věnovat základním daňovým pojmům, které jsou důležité k správnému pochopení dané problematiky. Proč jsou daně důležité, jaké jsou jejich funkce, jak se třídí, kdo je povinen platit daně a další. Třetí kapitola bude popisovat daňový systém České republiky, její nejdůležitější daně, jak se daně v České republice člení, jakým daním dává stát přednost a stručný popis jednotlivých daní. Ve čtvrté kapitole bude rozebrán daňový systém Lucemburska podobně jako ve třetí kapitole, abychom lépe pochopili problematiku v páté kapitole, která se bude zabývat komparací těchto dvou daňových systémů, jaké jsou mezi nimi hlavní rozdíly, co mají tyto systémy společného, kterým daním dávají státy přednost a jak vysoké je daňové zatížení.

Nejdůležitějšími zdroji bakalářské práce bude kniha Daňový systém ČR 2014 od autorek Vančurové a Lachové, European Tax Handbook 2014, který editoval Schellekens a Taxation Trends in the European Union z roku 2014. Kniha „Daňový systém ČR“ podrobně popisuje jednotlivé daně v ČR, jejich postup výpočtu, důležité odpočty a další. „European Tax Handbook“ rozebírá daňové systémy jednotlivých států, podrobně se věnuje každému státu zvlášť a popisuje jejich nejdůležitější daně. Poslední zmíněný zdroj bude sloužit k získávání důležitých dat, např. podíl jednotlivých daní na HDP apod.

V práci budou použity vědecké metody. První metoda, která se bude v práci vyskytovat, je **analýza**. Analýza je rozklad zkoumaného jevu na dílčí složky, které jsou předmětem dalšího zkoumání. Další metodou bude **syntéza**, neboli spojení jednotlivých částí v celek a postup, kdy se formulují závěry na základě výchozího zjištění. A poslední nejdůležitější metodou práce je **komparace**, která bude použita v páté kapitole. Komparace je srovnání, které umožňuje stanovit shody nebo rozdíly jevu či objektu.

Bakalářská práce vychází z legislativy účinné k 31. 12. 2014 a byla dána k vazbě 5. května. 2015.

2 Vymezení základních pojmů

V kapitole druhé, vymezení základních pojmů, si vysvětlíme pojmy, které jsou nezbytné k porozumění v daňové oblasti.

2.1 Daňový systém

Zahrnuje daňovou soustavu, ale i právně, organizačně a technický zřízený systém institucí, který zabezpečuje správu daní, jejich vyměňování, a kontrolu a rovněž systém nástrojů a metod, které tyto instituce uplatňují ve vztahu k daňovým subjektům. Daňovou soustavou rozumíme souhrn daní vybíraných v určitém státě v určitém čase. Jsou to jednotlivé daně upravené v daňovém zákoně¹.

2.2 Daň

Je povinná, nenávratná, zákonem určena platba státu do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelná a neekvivalentní. Neúčelnost daně znamená, že platba daně v konkrétní výši se stane součástí celkových příjmu veřejného rozpočtu. Platba není použita na konkrétní vládní projekt. Neekvivalentností daně chápeme, že poplatník nemá nárok na protihodnotu ve výši zaplacené daně. Platba daně probíhá buď v pravidelně se opakujících intervalech, nebo v nepravidelně se opakujících intervalech. Tyto intervaly se liší podle druhu konkrétní daně.

Daně by měly plnit funkci alokační, redistribuční, stabilizační a fiskální. **Alokační** funkce se uplatňuje tehdy, když trh vykazuje neefektivnost v alokaci zdrojů. Funkce **redistribuční** slouží k přesunutí důchodu od bohatších osob k chudším osobám. Tato funkce se využívá proto, že lidé nepovažují za spravedlivé rozdělení důchodu a bohatství působením trhu. Další funkce, **stabilizační**, se projevuje jako zmírňování výkyvu v ekonomice. Zmírňování se projevuje např. v zajištění dostatečné zaměstnanosti ve státě, v zajištění cenové stability a další. Poslední **fiskální** funkce slouží k získávání finančních prostředků do veřejného rozpočtu. Z těchto prostředků jsou financovány veřejné výdaje.

---

¹ Podle ŠIROKÝ (2008).

Daně můžeme třídit podle různých hledisek. Do základního třídění daní patří třídění na daně přímé a nepřímé, třídění podle objektu, třídění podle subjektu, třídění podle stupně progresu a třídění dle respektování příjmových poměrů poplatníka.

Jedno z nejzákladnějších třídění je třídění na daně přímé a daně nepřímé. Přímé daně platí poplatník přímo ze svého důchodu. Mezi tyto daně patří daně důchodové a daně majtkové. U nepřímých daní osoba, která daň odvádí, neplatí daň z vlastního důchodu. Zde zahrnujeme například spotřební daně, DPH a další daně.

Další třídění daní je třídění podle objektu. Zde je definován předmět, na který se daň váže. Do tohoto třídění patří daně z důchodu, ze spotřeby a z majetku. Daň z důchodu se odvádí z příjmů osob. Daň ze spotřeby se odvádí ze spotřeby například piva, vína a ostatních. Z majetku se odvádí z vlastnictví majetku, toto se týká daně z nemovitých věcí.

Do tohoto třídění můžeme zahrnout ještě další tři daně. Tyto daně se používaly v minulosti, výjimečně se používají i v současné době. Třídíme je na daně z obratu, ta se používala za první republiky, kdy zákonodárce považuje firmy za skutečné nositele této daně. Dále daň z hlavy, tato daň je uložena každému poplatníkovi. Nezáleží na výši jeho příjmu. Daň je pro všechny stejná. Poslední daní, která patří do toho třídění, je daň z výnosu. Daň z výnosu postihuje určitý typ výnosu, např. výnos z živnosti apod.²

Třídit daně lze i podle subjektu. Základem toho třídění je vymezení osoby nebo osob, které jsou povinny daň platit. Daň může platit jednotlivec neboli fyzická osoba, také může daň platit domácnost, ta platí daň tehdy, kdy určená osoba v domácnosti je nositelem daňové povinnosti. Tato osoba odvádí daň za rodinu jako celek. Platit daň mohou i manželé. Ti daň platí tehdy, když je zavedeno společné zdanění manželů. Daně mohou platit i všichni členové domácnosti, zde se provede sumarizace příjmů domácnosti a vydělením počtem osob nebo vydělením počtem výdělečně činných osob nebo také přiřazení koeficientů jednotlivým členům domácnosti. Posledním subjektem, který může daň platit, je korporace neboli právnická osoba.

---

² Podle KUBÁTOVÁ (2003).

Můžeme třídit daně i podle stupně progresse. Zde rozlišujeme, zda platí větší daň bohatí nebo chudí poplatníci. Jsou to daně proporcionální, progresivní a regresivní. U proporcionálních daní platí poplatník stejné procento ze svého důchodu, nebere se ohled na výši důchodu. U daní progresivních s růstem důchodu roste i míra zdanění. Poplatník platí vyšší daň, se zvyšováním svého důchodu. Na rozdíl u regresivních daní, kde s růstem důchodu míra zdanění klesá. To znamená, že čím vyšší má poplatník důchod, tím nižší je míra zdanění.

Posledním základním tříděním daní je třídění dle respektování příjmových poměrů poplatníka. V tomto třídění rozdělujeme daně na daně osobní a daně in rem. Osobní daně berou v úvahu výši důchodu poplatníka. Vyměřují se na základě jeho osobního příjmu nebo příjmů z podnikání. Mají ohled na schopnost poplatníka splácet vyměřené daně. U daní in rem není výše daní závislá na příjmech poplatníka. Poplatník odvádí daně z vlastnictví majetku, nabytí majetku, nákupu a spotřeby zboží a služeb³.

2.3 Daňový subjekt

Daňovým subjektem je osoba, která je povinna strpět, odvádět nebo platit daň. Může to být právnická nebo fyzická osoba. Daňové subjekty rozdělujeme na poplatníky a plátce.

Poplatník je fyzická nebo právnická osoba, jejíž příjmy, popř. majetek podléhají dani. Tato osoba je odpovědná v plném rozsahu za své daňové povinnosti, za jejich přiznání a zaplacení. Poplatník také vstupuje sám za sebe do daňového řízení, jedná před správcem daně svým jménem a v případě neplnění povinností ručí svým majetkem.

Plátce může být také jako poplatník fyzická nebo právnická osoba. Na rozdíl od poplatníka má povinnost od poplatníka daň srazit, vybrat a odvést. Daňový důsledek dopadá na poplatníka.

Vymezíme si i pojmy fyzická a právnická osoba. Fyzické osoby jsou rozděleny na daňové rezidenty a daňové nerezidenty. Daňovým rezidentem se stane osoba tehdy, když má na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržuje. Daňová povinnost se vztahuje na příjmy plynoucí jak z území České republiky, tak na příjmy, které plynou z území

---

³ Podle ŠIROKÝ (2008).

mimo Českou republiku. Daňový nerezident má daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky.

Právní osoba je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná. Právními osobami nejsou fyzické osoby a organizační složky státu.

V této kapitole si vymežíme i pojmy předmět daně, správce daně a základ daně. Předmětem daně se rozumí to, na co byla daňová povinnost uvalena, např. důchod, majetek apod. Správce daně je státní instituce, která daně vybírá, má právo kontrolovat, zda jsou odváděny ve správné výši a v případě potřeby i vymáhat. Nejdůležitějšími správci daně jsou finanční úřady. Základ daně je vyjádření předmětu daně v měrných jednotkách a upravený podle zákonných pravidel. Musí být vyjádřený v měřitelných jednotkách. Nejčastěji se základ daně uvádí v hodnotových jednotkách, neboli v korunách, ale také ve fyzikálních jednotkách, např. v metrech čtverečných, v kusech a další.

2.4 Sazba daně

Sazba daně je určena zákonem. Je stanovena podle jakéhosi výpočtového algoritmu. Každý typ daně má jinou sazbu daně. Sazbu dělíme podle druhu předmětu daně nebo poplatníka a podle typu základu daně.

Podle druhu předmětu daně nebo poplatníka rozdělujeme na sazbu jednotnou, ta je stejná pro všechny typy a druhy předmětu daně a sazbu diferencovanou, tato sazba se liší podle druhu předmětu. Tento druh sazby se využívá u daně z přidané hodnoty, kde máme více druhů sazeb daně.

Druhým rozdělením sazby daně je podle typu základu daně. Máme sazbu pevnou, vztahuje se na měrnou technickou jednotku, sazbu proporcionální, tato sazba zůstává stejná, nemění se, se změnou základu daně. Další sazba je progresivní, kdy s růstem základu daně, roste sazba daně relativně rychleji. Poslední sazba je regresivní, kdy s růstem základu daně se sazba daně snižuje. V praxi se tato sazba používá výjimečně.

2.5 Zdaňovací období

Časový interval, za který se daň vyměřuje a odvádí. Délka zdaňovacího období je určena v zákoně. Zdaňovací období může být např. kalendářní rok, měsíc nebo čtvrtletí. Některých daní se zdaňovací období netýká, např. daň z nabytí nemovitých věcí.

Poslední pojem v této kapitole je splatnost daně. Splátnost daně je termín, do kterého musí být daňová povinnost uhrazena. U konkrétní daně se splatnost daně liší.

2.6 Závěr kapitoly

V této kapitole jsme si shrnuli základní pojmy, jako byl např. daňový systém, daň apod. Tyto pojmy jsou nutné k porozumění v dalších kapitolách.

3 Daňový systém České republiky

V této kapitole se budeme věnovat daňovému systému České republiky. Kromě základních makroekonomických ukazatelů také v textu popíšeme hlavní odvody daňového charakteru. Dozvíme se, jak se v České republice člení daně a jaké daně do tohoto členění patří.

3.1 Základní makroekonomické ukazatele

V tabulce 3.1 můžeme vidět hlavní makroekonomické ukazatele v roce 2012.

Tabulka 3.1 Základní makroekonomické ukazatele za rok 2012⁴

Ukazatelé	Podíl na HDP		Podíl na celkovém zdanění		Příjem (mil. Eur)
	v %	pořadí	v %	pořadí	
Daně celkem, bez sociálního pojištění	19,4	25	55,5	28	29 720
Přímé daně	7,2	22	20,5	23	10 972
Nepřímé daně	12,3	21	35	18	18 748
Daň z přidané hodnoty	7,2	18	20,6	19	11 050
Sociální pojištění	15,6	3	44,5	1	28 820

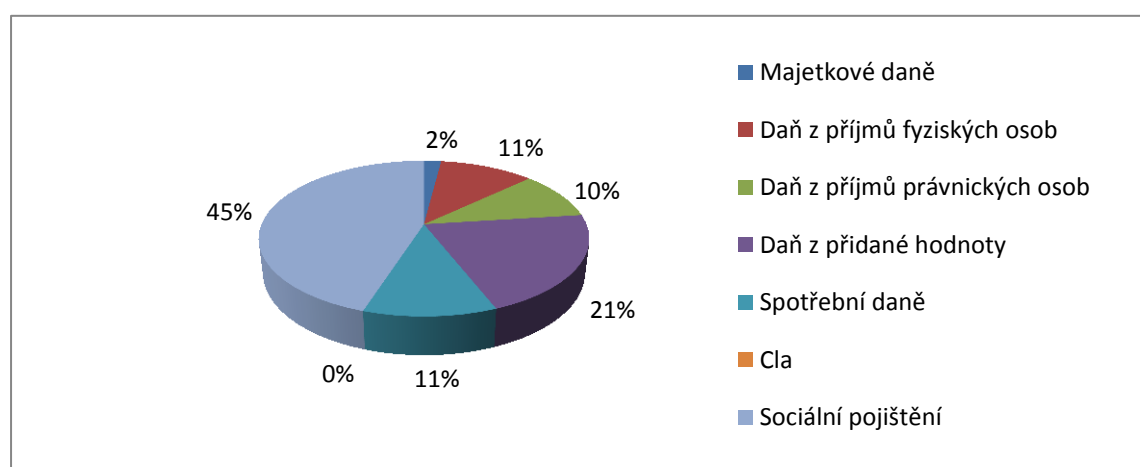
Když si porovnáme příjmy z daní celkem (bez sociálního pojištění) a příjmy ze sociálního pojištění, není mezi nimi velký rozdíl. Také vidíme, že příjem z nepřímých daní (18 748 mil. Eur) je o několik milionů Eur vyšší než z daní přímých (10 972 mil. Eur). Je to způsobeno tím, že vláda dává poslední dobou přednost zvyšování nepřímých daní, díky jejich menší viditelnosti. Tak vysokému příjmu z nepřímých daní přispívá velkou měrou daň z přidané hodnoty, která činí 11 050 mil. Eur, tj. až 59 %.

⁴ DENIS, HEMMELGARN a SLOAN (2014).

V daňovém systému používáme pojem daňový mix. **Daňový mix** vypovídá o tom, jakým daním dává daný stát přednost. Význam jednotlivých druhů daní se nejčastěji měří prostřednictvím podílu výnosu jednoho typu daní na celkovém daňovém výnosu.⁵

V poslední době podíl přímých daní v daňových mixech postupně klesá a to díky tomu, že se zvyšuje podíl nepřímých daní. Nepřímé daně mají menší negativní účinky, kvůli tomu, že poplatníci zvýšení nepřímých daní méně vnímají. Daňový mix za rok 2012 nám ilustruje graf níže (viz Obrázek 3.1).

Obrázek 3.1 Daňový mix v České republice za rok 2012⁶

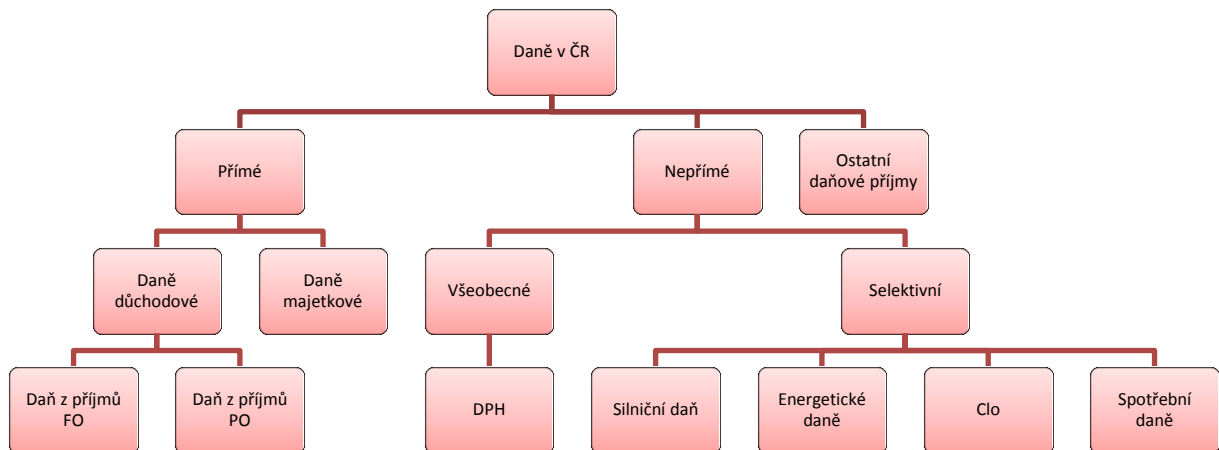
V grafu vidíme, jak vysoké jsou jednotlivé daně v daňovém mixu za rok 2012. Nejvyšší procento má sociální pojištění. Na druhém místě je daň z přidané hodnoty. Je to i díky tomu, že snížena sazba se během několika let zvyšovala. Daň z příjmů fyzických osob, právnických osob a daně majetkové jsou procentuálně přibližně na stejné úrovni.

Daňový systém v České republice rozděluje daně na daně přímé, daně nepřímé a na ostatní daňové příjmy. Přímé daně se počítají z důchodu poplatníka, který je z pravidla povinen daň odvést. Nepřímé daně vybírá a odvádí jiná osoba než poplatník a do ostatních příjmů zahrnujeme sociální pojistné (viz Obrázek 3.2).

⁵ VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2014).

⁶ Podle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2014).

Obrázek 3.2 Daňový systém ČR⁷

3.2 Hlavní přímé daně

Tyto daně jsou pro poplatníky viditelnější než daně nepřímé, které se schovají v cenách zboží. Mohou mít negativní účinky, jak z pohledu nabídky práce, tak z pohledu úspor. Z pohledu nabídky práce, může mít vysoká daň negativní účinek na poplatníka. Proč by pracoval, když mu velká část pracovního důchodu bude odňata ve formě daně. Z pohledu úspor to může mít negativní účinek takový, když bude velké daňové zatížení na poplatníkovy úspory, nebude mít motivaci je mít a raději dá přednost spotřebě.

Do přímých daní patří dvě skupiny daní, **daně důchodové** a **daně majetkové**:

- daně důchodové
  - a) daň z příjmů fyzických osob;
  - b) daň z příjmů právnických osob;
- daně majetkové
  - a) daň z nemovitých věcí (daň z pozemků, daň ze staveb a jednotek);
  - b) daň z nabytí nemovitých věcí.

3.2.1 Daně důchodové

Důchodové daně patří mezi nejdůležitější rozpočtové příjmy v České republice. Jejich výnos, ale v posledních letech postupně klesá. Do důchodových daní patří dvě daně:

⁷ Vlastní zpracování.

- daň z příjmů fyzických osob;
- daň z příjmů právnických osob.

A) Daň z příjmů fyzických osob

Poplatníci u daně z příjmů fyzických osob jsou všechny fyzické osoby, které se dělí na daňové rezidenty a daňové nerezidenty. Předmětem daně jsou veškeré příjmy s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně. Jsou jimi příjmy peněžité i nepeněžité povahy.

Základ daně se dělí do pěti dílčích základů daně a to podle hlavních druhů zdanitelných příjmů. Máme tyto dílčí základy daně:

- příjmy ze závislé činnosti;
- příjmy ze samostatné činnosti;
- příjmy z kapitálového majetku;
- příjmy z nájmu;
- ostatní příjmy.

Dílčí základ daně ze závislé činnosti se vypočte jako součet příjmů ze závislé činnosti a pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem. Druhý dílčí základ daně je rozdíl příjmů ze samostatné činnosti a výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Dílčí základ daně z nájmu se jako u druhého základu daně vypočte stejně, rozdíl příjmů z nájmu a výdajů na dosažení zajištění a udržení příjmů. Čtvrtý dílčí základ daně tvoří jen příjmy z kapitálového majetku a poslední dílčí základ daně tvoří rozdíl ostatních příjmů a výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

První dílčí základ daně se týká největšího počtu poplatníků, pro většinu z nich je to nejdůležitější součást celoživotního důchodu. U tohoto dílčího základu daně není možné uplatnit žádné výdaje, naopak se dílčí základ daně zvyšuje i o to, co vůbec příjmem fyzické osoby není a to je sociální pojistné, které za zaměstnance platí zaměstnavatel.

Druhý a třetí dílčí základ daně je specifický v tom, že je zde možné uplatňovat i výdaje, které fyzická osoba doopravdy nevynaložila. Může uplatnit paušální výdaje, které se dělí podle činností. U některých činností si může fyzická osoba uplatnit až 80 % výdajů z příjmů.

Paušální výdaje využívá více než polovina poplatníků. U dílčího základu daně ze samostatné činnosti může poplatník využít i paušální daň, ale jen v případě, že splní stanovené podmínky. Dílčí základ daně z nájmu tvoří příjmy z nájmu nemovitých věcí, evidovaných jednotek a movitých věcí. V případě, že se jedná o příležitostný nájem, tyto příjmy spadají pod ostatní příjmy, ne pod příjmy z nájmu. Tyto dva dílčí základy daně mohou vyjít i záporně.

Poslední dva dílčí základy daně, dílčí základ daně z kapitálového majetku a z ostatních příjmů, nemohou vyjít v záporných hodnotách. U dílčího základu daně z kapitálového majetku není povoleno uplatnění výdajů a u dílčího základu daně z ostatních příjmů lze snížit příjmy jen o výdaje nutné na dosažení příjmů. U ostatních příjmů není možné uplatňovat paušální výdaje, je zde jen jediná výjimka, paušální výdaje se mohou uplatňovat jen u příležitostných příjmů ze zemědělské činnosti, lesního a vodního hospodářství. Jestli příležitostné příjmy ve svém souhrnu nepřesáhnou hodnotu 30 000 Kč, jsou od daně osvobozeny.

Při tvorbě základu daně jako první krok musíme sečíst všechny dílčí základy daně, kromě prvního. Jestli tento součet vyjde v záporných hodnotách, tvoří základ daně pouze dílčí základ daně ze závislé činnosti. Záporná hodnota, která nám vyšla, je tzv. daňová ztráta, kterou si fyzická osoba, může uplatnit v následujících pěti letech. Postup výpočtu daně z příjmů FO je ilustrován ve schématu 3.1.

Schéma 3.1 Výpočet daně z příjmů FO⁸

Základ daně
- Nestandardní odpočty
= Základ daně po snížení zaokrouhlený na 100 dolů
x Sazba daně
= Daň před slevami
- Slevy na dani (Daňové zvýhodnění)
= Daň po slevách (Daňový bonus)

Dalším krokem pro výpočet daně z příjmu FO je, že musíme snížit základ daně o **nestandardní odpočty**. Nestandardní odpočty jsou např. úroky z úvěrů, příspěvky na

⁸ Vlastní zpracování.

penzijní pojištění, soukromé životní pojištění, členské příspěvky odborové organizaci, daňová ztráta a další. Penzijní pojištění je limitováno maximální částkou odpočtu ve výši 12 000 Kč, je zde podmínka, že mohu odpočíst jen zaplacené příspěvky, které převyšují hodnotu 12 000 Kč, u životního pojištění je maximální hodnota odpočtu stanovena také ve výši 12 000 Kč, ale není zde stanovena podmínka jako u penzijního pojištění, nemusí převyšovat hodnotu 12 000 Kč. Daňovou ztrátu může poplatník odečíst jen v případě, že součet druhého až posledního dílčího základu daně vyšel kladný, a ztrátu si poplatník může uplatnit jen v této kladné výši.

Sazba daně činí 15 %, po tomto výpočtu nám vyjde daň před slevami. Od této částky odpočítáme **slevy**, na které máme nárok. Mezi tyto slevy patří například základní sleva, na kterou mají nárok všichni poplatníci, kromě starobních důchodců, kteří pobírají starobní důchod k prvnímu dni zdaňovacího období. Sleva je dána ve výši 24 840 Kč. Jako další slevy můžeme uplatnit například slevy na invaliditu, slevu na studenta a vyživovanou osobu. Poslední věc, kterou si může poplatník odečíst od vypočtené daně, je daňové zvýhodnění na dítě, které činí 13 404 Kč. V tomto případě může dojít k daňovému bonusu, který nám vzniká, když vypočtená daň vyjde záporná. Máme nárok na vrácení záporné částky od státu. **Zdaňovací období** této daně je vždy kalendářní rok.

B) Daň z příjmů právnických osob

Této dani podléhají všechny právnické osoby. Poplatníci daně z příjmu PO jsou daňoví rezidenti, daňoví nerezidenti, obchodní korporace a veřejně prospěšný poplatník. Předmětem daně jsou zejména příjmy z činnosti uskutečňovaných za účelem dosahování zisku. Daň nemá postihovat hrubý důchod, ale disponibilní důchod.

Základ daně má úzkou vazbu k účetnímu výsledku hospodaření. Díky výsledků hospodaření před zdaněním po určitých úpravách dostaneme základ daně. Základ daně se stanovuje za zdaňovací období, kterým nemusí být kalendářní rok. U právnických osob, jim může také být rok hospodářský. Hospodářský rok je kratší než kalendářní a začíná prvním dnem měsíce, kromě ledna. Ve schématu 3.2 vidíme výpočet základu daně.

Schéma 3.2 Výpočet základu daně⁹

Výsledek hospodaření před zdaněním
+ daňově neuznatelné náklady
- daňově uznatelné výnosy
= Základ daně

Do základu daně nemůžeme zahrnout **daňově neuznatelné náklady**, tyto náklady jsou např. náklady na reprezentaci, pokuty a penále, dary apod. Proto tyto náklady musíme přičíst k výsledku hospodaření. Výpočet daně z příjmů právnických osob nám představuje schéma 3.3.

Schéma 3.3 Výpočet daně z příjmů PO¹⁰

Základ daně
- Odčitatelné položky
- Daňová ztráta
- Odpočet výdajů na výzkum a vývoj
- Odpočet na podporu odborného vzdělání
= Upravený základ daně
- Bezúplatné plnění na veřejné prospěšné účely
= Základ daně zaokrouhlený na 1 000 dolů
x Sazba daně
= Daň před slevami
- Slevy
= Daň po slevách

Daňová ztráta nám vyjde v případě, že výsledek hospodaření po úpravě na základ daně vyjde záporný. V tomto případě si daňovou ztrátu může PO uplatnit v následujících pěti letech. Od základu daně si může PO také odečíst bezúplatné plnění, které má stanovenou minimální a maximální mez pro jejich uplatnění, minimální mez je stanovena vy výši 2 000 Kč a maximální mez je stanovena ve výši 5 % z upraveného základu daně. Bezúplatným plnění jsou myšleny např. dary.

⁹ Vlastní zpracování.

¹⁰ Vlastní zpracování.

Sazba daně pro rok 2014 činí 19 %, sazba se od roku 1993 podstatně snížila. V roce 1993 sazba daně byla výši než 40 %. Na této sazbě můžeme vidět, že se stát nijak nesnažil podpořit podnikatele ve své činnosti. Současná sazba je stejná už několik let. **Slevy na dani** si právnická osoba může odečíst od daně, pokud zaměstnává zaměstnance se zdravotním postižením. Výše slevy na jednoho zaměstnance činí od 18 000 Kč do 60 000 Kč podle míry jeho postižení.

Právnické osoby mohou platit **zálohy**, které jsou odvozené od poslední známé daňové povinnosti. Jestliže jeho daňová povinnost byla nižší nebo rovna 30 000 Kč zálohy neplatí, pokud byla daňová povinnost vyšší než 30 000 Kč ale nižší nebo rovna 150 000 Kč, platí zálohy dvakrát za rok a to ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti. V případě, že daňová povinnost přesáhla hodnotu 150 000 Kč, zálohy platí čtyřikrát ročně stanovené na $\frac{1}{4}$ poslední známé daňové povinnosti.

Daňové přiznání se podává do tří měsíců od konce zdaňovacího období, výjimkou jsou právnické osoby, které podléhají auditu. Ty musí podat daňové přiznání do šesti měsíců od konce zdaňovacího období.

3.2.2 Daně majetkové

Tento druh daní patří mezi nejstarší typy. V současné době v České republice mají jenom omezený význam, díky velkému výnosu důchodových daní, ale i přesto mají své místo v daňovém systému ČR.

Od roku 2014 máme už jen dva typy majetkových daní:

- daň z nemovitých věcí
  - a) daň z pozemků;
  - b) daň ze staveb a jednotek;
- daň z nabytí nemovitých věcí.

Povinnost platit majetkovou daň má ten poplatník, kterému vzniká vlastnický či užívatelský vztah k majetku nebo je v situaci nabytí majetku. Úhrada daní nebere v úvahu příjmy poplatníka, jako je tomu u důchodových daní.

A) Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí se dělí na dvě části, daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Výnosy z těchto daní jsou příjmy obcí. Tato daň se vybírá podle polohy nemovité věci, proto zde nejsou velké daňové úniky, díky viditelnosti nemovité věci, které jsou zaznamenávány v katastru nemovitých věcí.

Předmětem těchto dvou daní je buď pozemek na území ČR, nebo zdanitelná stavba a jednotka. Poplatníkem daně je vlastník pozemku nebo zdanitelné stavby. **Sazby daně** se liší podle využití pozemku a druhu zdanitelné stavby. U pozemků je sazba stanovena buď v procentech nebo v Kč/m². Pozemky mají sazbu stanovenou v Kč/m². Obce mají právo si stanovit koeficienty, kterými se vynásobí vyměřená daň. Osvobozeny jsou pozemky ve vlastnictví ČR, prostory sportovišť, budovy ve vlastnictví církve a další.

Je nutné vědět, jak dlouhé zdaňovací období máme u daně z nemovitých věcí. **Zdaňovací období** je kalendářní rok. Důležitý je vždy stav k 1. lednu daného roku. Ke změnám během roku se nepřihlíží. Daňové přiznání se podává do 31. ledna zdaňovacího období.

B) Daň z nabytí nemovitých věcí

Druhou majetkovou daní, kterou si rozebereme, bude daň z nabytí nemovitých věcí. Je to daň, která se vybírá jednorázově. Znamená to, že se vybírá tehdy, když poplatník úplatně nabytí nemovitou věc na území ČR.

Předmětem této daně je úplatné nabytí vlastnického nebo spoluvlastnického práva k nemovité věci v podobě pozemku, stavby, inženýrské sítě, jednotky a týká se to také práva stavby na pozemku na území ČR. Předmětem je také nabytí stavby, která se stane součástí pozemku¹¹. Z předmětu daně je vyloučeno nabytí vlastnického práva k nemovité věci prováděním pozemkových úprav, přeměnami obchodních korporací a poskytnuté jako náhrada při vyvlastnění.

Poplatníkem daně se osoba může stát ve dvou případech. V prvním případě tehdy, když poplatník úplatně nabytí vlastnické právo koupí nebo směnou je poplatníkem daně převodce.

---

¹¹ Podle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2014).

Může se v tomto případě stát poplatník i nabyvatel, ale jen v případě, že si tak stanoví v kupní nebo směnné smlouvě. V ostatních případech je poplatníkem vždy nabyvatel.

Základem daně je nabývací hodnota snižená o uznatelný výdaj. Nabývací hodnotou může být sjednaná cena, srovnávací daňová hodnota, zjištěná cena nebo zvláštní cena. Sjednanou cenou se rozumí cena sjednaná mezi převodcem a nabyvatelem, srovnávací daňovou hodnotu stanovuje správce daně, vychází z cen podobných typů nemovitostí v dané lokalitě a v daném čase. Zjištěnou cenou se rozumí cena podle zákona upravující oceňování majetku a zvláštní cena se používá v případě dražby, insolvenčního řízení apod. **Sazba daně** činí 4 %. Poplatník je povinen podat daňové přiznání do třetího kalendářního měsíce po měsíci, v němž bylo provedeno nabytí nebo převod nemovité věci.

3.3 Hlavní nepřímé daně

Druhou část daňového systému ČR tvoří daně nepřímé. Nazývají se také daně ze spotřeby. Nepřímé daně rozdělujeme na:

- všeobecné
  - a) daň z přidané hodnoty;
- selektivní
  - a) spotřební daně (z minerálních olejů, z lihu a alkoholických nápojů, z tabákových výrobků);
  - b) cla;
  - c) energetické daně (daň ze zemního plynu, daň z pevných paliv, daň z elektřiny);
  - d) daň silniční.

Rozebereme si podrobně jednu nepřímou daň, která patří mezi nejdůležitější a tou je daň z přidané hodnoty.

3.3.1 Daň z přidané hodnoty

DPH se vybírá na každém stupni zpracování, ale ne z celého obratu, pouze z toho, co bylo přidáno k hodnotě. Zdaňuje se jen přidaná hodnota. U této daně máme dva základní pojmy, které se nevyskytují u ostatních daní. První pojem je **daň na výstupu** a druhý pojem **daň na vstupu**. Daň na výstupu nám vzniká tehdy, když prodáváme statky nebo služby, daň na vstupu je naopak při nákupu pro naši produkci.

Předmětem daně je:

- dodání zboží v tuzemsku;
- pořízení zboží z Evropské unie;
- poskytování služeb v tuzemsku;
- dovoz zboží z třetích zemí.

Dodání zboží nebo poskytnutí služby se nazývá plnění. Plnění vzniká v případě, když bylo uskutečněno osobou povinnou k dani v rámci ekonomické činnosti a místo plnění je tuzemsko. Máme dva druhy plnění. Plnění, které:

- je předmětem daně
  - a) zdanitelné;
  - b) osvobozené (s nárokem na odpočet, bez nároku na odpočet);
- není předmětem daně.

Zdanitelné plnění je takové, u kterého plátcí daně vzniká povinnost přiznat a odvést daň na výstupu. Zdanitelným plněním nemusí být jen dodání zboží nebo poskytnutí služby, může jim být i trvalé použití hmotného majetku pro účely, které nesouvisejí s ekonomickou činností plátce. Osvobozená plnění jsou předmětem daně, ale plátce není povinen z nich odvádět daň. Osvobozená plnění bez nároku na odpočet nám vznikají především vůči tuzemským osobám, např. finanční činnosti. Osvobozená plnění s nárokem na odpočet vznikají při poskytování zboží nebo služeb osobám v jiných zemích.

U této daně máme osoby nepovinné k dani a osoby povinné k dani. DPH se týká nás všech. Osoba nepovinná k dani sice daň platí, ale sama jí neodvádí státu. Osoby povinné k dani se dělí na plátce a osoby registrované k dani.

Neplátcí nemají povinnost odvádět daň ze svých zdanitelných plnění. Plátcí mají povinnost odvést daň ze svých zdanitelných plnění a mají nárok na odpočet. Oproti tomu identifikované osoby, odvádějí daň jen z vybraných zdanitelných plnění, ale nemají nárok na odpočet. Plátcem se stává osoba tehdy, když překročí 1 000 000 Kč obrátu, za 12 kalendářních měsíců po sobě následujících. Plátcem se může stát i osoba, která se tak sama

rozhodne. Identifikovanou osobou se stane osoba tehdy, když celková hodnota nakoupeného zboží z jiného členského státu překročí hodnotu 326 000 Kč bez daně za kalendářní rok.

V roce 2014 byly dvě **sazby DPH**, základní sazba a snížená sazba (viz Tabulka 3.2). Základní sazba činí 21 % a snížená 15 %. Snížená sazba se týká např. léků, knih, tepla, zdravotní a sociální péče, kulturní služby a další.

Tabulka 3.2 Sazby DPH za rok 2014¹²

Stát	Základní sazba (%)	Snížená sazba (%)
Česká republika	21	15
Lucembursko	15	3 / 6 / 12

Daň se vybírá za **zdaňovací období**, které je měsíční nebo čtvrtletní. Měsíční zdaňovací období je v případě, když obrat za minulý rok přesáhl 10 000 000 Kč. Čtvrtletní tehdy, když obrat nedosáhl 10 000 000 Kč za minulý rok. Během zdaňovacího období se sčítají vstupy a výstupy. Na konci zdaňovacího období se vypočte rozdíl mezi daní na výstupu a daní na vstupu, pokud je rozdíl kladný, vzniká nám vlastní daň a tuto daň musíme zaplatit státu, pokud vyjde rozdíl záporný, vzniká nadměrný odpočet neboli přeplatek, který nám stát musí vrátit. **Daňové přiznání** se podává do 25 dnů po skončení zdaňovacího období.

3.4 Ostatní daňové příjmy

Tyto příjmy mají charakter daně, ale nelze je jednoznačně přiřadit do přímých nebo nepřímých daní. Do těchto příjmů zahrnujeme sociální pojištění, které vykazuje znaky účelovosti a zahrnuje určitou míru ekvivalence, to znamená, že čím více do systému přispíváme, tím větší nároky nám z něho plynou.

Sociální pojištění se v ČR dělí na několik částí:

- veřejné zdravotní pojištění;
- nemocenské pojištění;
- důchodové pojištění;
- státní politika zaměstnanosti.

¹² Podle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2014).

Veřejné zdravotní pojištění slouží ke krytí výdajů spojených s financováním nutné zdravotní péče. Tyto příjmy plynou do rozpočtu veřejných zdravotních pojišťoven, které je zpravují. **Nemocenské pojištění** slouží pro případy, kdy osoba dočasně nemůže vykonávat výdělečnou činnost. Dávky mají pojištěnci krátkodobě nahradit příjmy, o které přicházejí z důvodu úrazu nebo nemoci. Na **důchodové pojištění** má osoba nárok v případě dlouhodobé neschopnosti vykonávat výdělečnou činnost, např. stáří nebo invalidita. Druhá a třetí část sociálního pojištění je nazývána jako sociální zabezpečení. **Státní politika zaměstnanosti** je využívána v případech, kdy i jedinci v produktivním věku, nejsou schopni zabezpečit své potřeby a jsou nezaměstnaní.

Na výši sociálního pojistného přijdeme prostřednictvím upravených zdanitelných příjmů neboli vyměřovacího základu, který vynásobíme sazbou pojistného (viz Schéma 3.4).

Schéma 3.4 Výpočet sociálního pojistného¹³

Zdanitelné příjmy
+/- úprava o příjmy, které nejsou zdanitelné
= Vyměřovací základ
x Sazba pojistného
= Sociální pojistné

Zdanitelné příjmy jsou v případě závislé činnosti příjmy ze zaměstnání a v případě samostatné činnosti, jsou to příjmy ze samostatně výdělečné činnosti. Za zdanitelné příjmy se nepovažují příjmy vyňaté z předmětu daně a příjmy, které jsou od daně osvobozeny. Vyňaté příjmy jsou především náhrady cestovních výdajů do výše zákonných limitů, ochranné pomůcky apod. Příjmy osvobozené jsou např. poskytování nealkoholických nápojů.

„Příjmy vyňaté z předmětu daně z příjmů FO a příjmy od této daně osvobozené se do vyměřovacího základu sociálního pojistného nezahrnují¹⁴.“ Sazby pojistného jsou stanovené pro každého poplatníka zvlášť (viz Tabulka 3.3).

¹³ Vlastní zpracování.

¹⁴ VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2014) s. 174.

Tabulka 3.3 Sazby sociální pojistného¹⁵

Osoba	Veřejné zdravotní pojištění (%)	Nemocenské pojištění (%)	Důchodové pojištění (%)	Státní politika zaměstnanosti (%)
Zaměstnanec	4,5	-	6,5	-
Zaměstnavatel	9	2,3	21,5	1,2
OSVČ	13,5	-	28	1,2
Osoba bez zdanitelných příjmů	13,5	x	-	-
Státní pojištěnec	13,5	-	-	-

OSVČ má poměrně vysoké sazby sociálního pojištění, dohromady to dělá 42,7 %, ale nemusí platit nemocenské pojištění jako zaměstnavatel, ve většině případů se placení nemocenského pojištění OSVČ nevyplatí. Zaměstnanec platí dohromady 11 %, oproti tomu zaměstnavatel platí 34 % za zaměstnance. Tato vysoká sazba daně, může vést zaměstnavatele k tomu, že zaměstnávají své zaměstnance „na černo“ a tím se zbavují vysokého daňového zatížení.

Máme dva druhy vyměřovacích základů, a to minimální a maximální. U zaměstnance minimální základ daně je stanoven pouze u veřejného zdravotního pojištění a tvoří ho minimální mzda. Pro rok 2014 je minimální mzda 9 200 Kč. Maximální vyměřovací základ u zaměstnance byl pro veřejné zdravotní pojištění zrušen. Vyměřovací základ u OSVČ je 50 % dílčího základu daně ze samostatně výdělečné činnosti. Minimální a maximální vyměřovací základ u OSVČ se vztahuje na průměrnou mzdu.

Zaměstnavatel odvádí sociální pojistné do 20. dne následujícího kalendářního měsíce po měsíci, za který se mzda vyplácí. Na konci roku se provede zúčtování záloh sociálního pojistného.

¹⁵ VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2014).

3.5 Závěr kapitoly

V kapitole jsme si ukázali hlavní makroekonomické ukazatele, jaké máme v ČR hlavní přímé daně, hlavní nepřímé daně a ostatní příjmy, jejíž součástí je sociální pojištění, které je nedílnou součástí českého daňového systému, díky vysokému výnosu.

4 Daňový systém Lucemburska

V této kapitole si ukážeme základní makroekonomické ukazatele. Podíváme se na to, jaké jsou v Lucembursku daně a jak se člení.

4.1 Základní makroekonomické ukazatele

V Lucembursku je poměrně vyvážený příjem mezi přímými a nepřímými daněmi (viz Tabulka 4.1), ale větší váhu klade stát přímým daním, i přesto, že je současný trend zvyšování výnosů z nepřímých daní.

Tabulka 4.1 Základní makroekonomické ukazatele za rok 2012¹⁶

Ukazatelé	Podíl na HDP		Podíl na celkovém zdanění		Příjem (mil. Eur)
	v %	pořadí	v %	pořadí	
Daně celkem, bez sociálního pojištění	27,8	7	70,7	9	11 919
Přímé daně	14,8	7	37,8	7	6 355
Nepřímé daně	13	19	33	24	5 563
Daň z přidané hodnoty	7,1	20	18,2	23	3 064
Sociální pojištění	11,5	14	29,3	20	4 928

Jako v ostatních státech, i tady velké procento z příjmů nepřímých daní tvoří DPH, asi 55 %. Sociální pojištění už nemá takovou váhu, ale i tak je nedílnou součástí daňového systému, díky vysokému příjmu.

4.2 Hlavní přímé daně

Zde si rozebereme hlavní důchodové a majetkové daně, které se v Lucembursku vyskytují.

¹⁶ Podle DENIS, HEMMELGARN a SLOAN (2014).

4.2.1 Daně důchodové

Do důchodových daní patří daň z příjmů FO, daň ze zisku korporací a stručně si popíšeme živnostenskou daň.

A) Daň z příjmů fyzických osob

Osoby povinné k dani z příjmů FO jsou daňoví rezidenti a daňoví nerezidenti. Daňový rezident je ten, kdo má trvalé bydliště v Lucembursku nebo ten, který zde má obvykle místo pobytu. Obvyklé místo pobytu znamená, že musí na území Lucemburska přebývat minimálně 6 měsíců v roce. Daňoví rezidenti zdaňují své celosvětové příjmy. Daňový nerezident nemá trvalé bydliště na území Lucemburska ani se zde obvykle nezdržuje, ten zdaňuje jen příjmy, které plynou z území Lucemburska.

Předmětem daně jsou příjmy, kterých poplatník dosáhl za zdaňovací období. Abychom zjistili základ daně, je třeba si vysvětlit pár pojmů, které jsou nezbytné pro jeho výpočet. Prvním pojmem je celkový čistý příjem, tento příjem se skládá ze součtu osmi hlavních druhů příjmů, od kterých musíme odečíst nezdanitelné částky podle druhu příjmu. Druhým pojmem je zdanitelný příjem, ten se skládá ze součtu osmi příjmů, od kterých musíme odečíst výdaje a nezdanitelné části.

Níže si uvedeme kategorie, do kterých se dělí hlavní příjmy. Tyto kategorie jsou důležité pro výpočet základu daně:

- (1) příjmy z podnikání;
- (2) příjmy ze zemědělství a lesnictví;
- (3) příjmy ze svobodného povolání;
- (4) příjmy ze závislé činnosti;
- (5) důchodové příjmy a renty;
- (6) příjmy z kapitálu;
- (7) příjmy z pronájmu a licenční poplatky;
- (8) ostatní příjmy.¹⁷

---

¹⁷ Podle SCHELLEKENS, Ed. (2014).

Tyto příjmy mohou být přijaty v penězích nebo v peněžité hodnotě. Ztráty z jedné kategorie mohou být započteny s ostatními kategoriemi ve stejném roce, kromě ztráty, která plyne z důchodových příjmů a renty a z ostatních příjmů.

Příjmy ze zemědělství a lesnictví tvoří příjmy z vinařství, pěstování ovoce a zeleniny, z polního a lesního hospodářství, ze včelařství, z chovu ryb a další.

Příjmy ze svobodného povolání jsou ty příjmy, které vyplývají z činnosti lékařů, architektů, novinářů, porodních asistentek, tlumočnicků a dalších.

Licenční poplatky podléhají dani z příjmů. Mohou také představovat příjmy z podnikání. Pouze vedlejší náklady mohou být odečteny od daně.

Ostatní příjmy zahrnují určité kapitálové zisky a platby přijaté na likvidaci společnosti, v níž má akcionář podstatnou účast. Příjmy z příležitostné přepravy a z vynálezů, také patří do ostatních příjmů. Tato kategorie nemůže vykazovat ztrátu.

Příjmy ze závislé činnosti obsahují platy, bonusy a benefity, které vyplývají z pracovního poměru. Patří zde i náhrady, které byly vyplaceny po ukončení pracovního poměru i důchody vyplacené před ukončením pracovního poměru. Náhrady za práci v noci, v neděli nebo práci o svátcích mohou být osvobozeny za určitý počet hodiny. Pro veřejné pracovníky a soukromé zaměstnance platí toto osvobození ve výši 100 %. Platí zde standardní odpočet výdajů ve výši 540 Eur související s příjmy ze zaměstnání. Zaměstnanec si může také odečíst náklady spojené s dojížděním do zaměstnání ve výši 2 574 Eur za rok, podle vzdálenosti bydlení a prací¹⁸.

Tyto příjmy jsou zdaněny srážkovou daní. Předmětem srážkové daně jsou platy, mzdy a důchody, spadá sem i sociální zabezpečení. Srážkovou daň zaměstnanci srazí zaměstnavatel nebo penzijní společnost. Platem se rozumí všechny dávky poskytnuté zaměstnavatelem, ať už v hotovosti nebo v naturáliích. Srážková daň u dividend vyplacených společníkům činí 15 %, likvidační poplatky nejsou předmětem srážkové daně.

---

¹⁸ Podle SCHELLEKENS, Ed. (2014).

I v Lucembursku máme několik druhů odpočtů. Obecně platí, že výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů jsou odečitatelné při výpočtu čistého příjmu z každé kategorie. Rezidenti si mohou uplatit **odpočty** pro zvláštní výdaje a mimořádné výdaje ze všech kategorií. Mezi mimořádné výdaje patří:

- výdaje na hospitalizaci, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění;
- výdaje na vzdělání dětí (výše odpočtu až 3 480 Eur na jedno dítě);
- výdaje na domácnost a péči o děti (výše odpočtu až 3 600 Eur); a další.¹⁹

Zvláštní výdaje obsahují tyto druhy odpočtů:

- úrokové náklady, které nesouvisí s osvobozenými příjmy nebo nemovitým majetkem (výše odpočtu až 336 Eur, zvýšena o stejnou hodnotu pro manžele a manželku a každé společně posuzované dítě);
- investice do stavebního spoření (výše odpočtu až do výše 672 Eur, zvýšena o stejnou hodnotu pro manžele a manželku a každé společně posuzované dítě);
- jednorázové životní pojištění spojené s hypotékou (odpočet až 6 000 Eur, zvýšena podle poplatníkovy věku a také zvýšena o 1 200 Eur pro každé společně posuzované dítě);
- dary ve výši 120 Eur celkem věnované kulturním a charitativním organizacím, a další.²⁰

V případě, že poplatník má méně než 480 Eur zvláštních výdajů, jde zde stanoven pevný odpočet ve výši 480 Eur. U manželů se tato částka zdvojnásobuje.

Abychom mohli vypočítat daň, musíme znát, do které **daňové třídy** poplatník patří. Výpočet daně je pro každou daňovou třídu odlišný. Daňové třídy jsou tři. Do 1. daňové třídy spadá ten, který je svobodný nebo rozvedený nebo má méně než 65 let. Do daňové třídy 1a spadá ten poplatník (nesmí spadat do 2. daňové třídy):

- který je rozvedený;
- má více než 65 let;
- je vdova nebo vdovec.

---

¹⁹ Podle SCHELLEKENS. Ed (2014).

²⁰ Podle SCHELLEKENS. Ed (2014).

V 2. daňové třídě je poplatník:

- který je v manželském páru;
- ovdověl v průběhu 3 předchozích zdaňovacích období;
- rozvedl se v průběhu 3 přechozích zdaňovacích období.²¹

V minulých letech byly i speciální třídy pro poplatníky s nezaopatřenými dětmi. Ty byly zrušeny, počet dětí je ale stále brán v úvahu při stanovení odpočtů.

Další důležitou částí pro výpočet daně jsou **ztráty**. Ztráty z podnikání, zemědělství a lesnictví a ze svobodného povolání mohou být započteny s příjmy z ostatních kategorií v rámci téhož zdaňovacího období. Případný přebytek může být přenesen na dobu neurčitou při splnění určitých podmínek. Ztráta nesmí být převedena do předchozích let.

Ztráty z kategorie (6) a (8) nesmí být započteny s ostatními kategoriemi ve zdaňovacím období. Z těchto kategorií lze odečíst jen ztráty z kladných příjmů ze stejné kategorie. Výjimkou jsou poplatníci, kteří mají významnou účast ve společnosti. Ztráty vzniklé z kategorie (7) mohou být započteny s kladnými příjmy z ostatních kategorií ve stejném zdaňovacím období.

Veškeré úrokové výnosy, které nespádají do výše srážkové daně, jsou zahrnuty do zdanitelných příjmů z movitého majetku, kategorie (6), ale od 1. ledna 2009, jsou úroky zaplacené domácím spotřebitelem zcela osvobozeny od daně, tedy osvobozeny od srážkové daně a od daně z příjmů.

Sazby daně z příjmů FO jsou stanoveny podle ročního příjmu poplatníka. Sazby jsou stanovené od 0 do 40 %. Nejvyšší sazba se týká poplatníků, kteří mají příjem vyšší než 100 000 Eur. Některé příležitostné příjmy a hlavní příjmy spadající do více zdaňovacích období, mohou být zdaněny speciální sazbou.

Zdaňovací období je kalendářní rok. **Daňové přiznání** se podává do 31. března roku následujícího po příslušném zdaňovacím období, nebo do 30. června roku následujícího po

---

²¹ Podle SCHELLEKENS, Ed. (2014).

příslušném zdaňovacím období ve zvláštních případech. Zálohy na daň mohou být vybírány čtvrtletně v průběhu zdaňovacího období.

B) Daň ze zisku korporací

Daň je vybírána z příjmů PO, rozdělené zisky akcionářů jsou znovu zdaněny. Pro jednotlivé akcionáře platí osvobození dividend 50 %, pro firemní akcionáře platí osvobození ve výši buď 50 %, nebo 100 %. Dividendy ani jiné formy rozděleného zisku nejsou odpočitatelné při výpočtu zdanitelných příjmů společností.

Osoby povinné k dani jsou všechny subjekty uvedené v zákoně, mezi tyto subjekty patří společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, nadace, družstva a další. Daň se vybírá z celosvětových příjmů a kapitálových zisků společností. Od daně jsou osvobozeny domácí a zahraniční dividendy.

PO si od daně mohou odečíst uznatelné náklady. Mezi uznatelné náklady patří např. platby sociálního zabezpečení, charitativní daně (max. 1 milion Eur nebo 20 % z čistého zisku podle toho, která je nižší), odečitatelné domácí daně apod. Naopak od daně si nemohou odečíst náklady, které nejsou uznatelné. Do těchto nákladů spadají např. pokuty a penále, vyplácené zisky, daň ze zisku korporací a další.

Obchodní majetek, který vlastní PO musí být odepisován. Výjimka je jen v případě, že vlastník majetku, tento majetek užívá. Životnost aktiva nepřesahuje jeden rok a zisk z tohoto obratu nepřesáhl 870 Eur. Tehdy lze majetek zcela zahrnout do daňově uznatelných nákladů²². Neodepisuje se půda, účast na základní kapitálu jiné firmy a zásoby. Povoleny jsou dvě metody odepisování, lineární a zrychlená metoda. PO mají možnost změnit metodu odepisování, ale jen ze zrychlené metody na lineární metodu. U lineární metody jsou sazby rozděleny podle typu majetku od 2 % do 25 %²³.

Ztráty si mohou PO přenášet do dalších let, nelze je převést do předcházejících let. Kapitálové ztráty z prodeje akcií jsou daňově uznatelným nákladem.

---

²² Podle ŠIROKÝ (2013).

²³ Podle SCHELLEKENS, Ed. (2014).

Dividendy jsou zahrnuty do zdanitelného příjmu pro účely daně ze zisku korporací, ale dividendy získané z účasti v podniku mohou být od daně osvobozeny. Aby měla mateřská společnost nárok na osvobození, musí být rezidentem a musí mít v Lucembursku stálou provozovnu. Dceřiná společnost musí být také rezidentem a musí se na ni vztahovat směrnice o mateřských a dceřiných společnostech. Mateřská společnost musí mít kapitálovou účast alespoň 10 % v pořizovací ceně a nejméně 1,2 mil. Eur nepřetržitě po dobu 12 měsíců²⁴.

Kapitálové zisky získané z prodeje akcií mohou být také osvobozeny od daně ze zisku korporací. Podmínky jsou stejné jako u dividend, kromě jedné, minimální pořizovací náklady z podílu musí činit 6 mil. Eur.

Sazba daně pro PO činí 21%, ale pro PO jejíž zdanitelný příjem je nižší než 15 000 Eur platí sazba 20 %. PO musí ještě platit 7 % ze splatné daně do fondu zaměstnanosti, tudíž reálná daňová sazba činí 22,45 %²⁵. Srážková daň je stanovena na 15 % ve většině případů.

Zdaňovací období pro tuto daň je kalendářní rok, může jím být i rok finanční, pokud se neshoduje s rokem kalendářním. **Daňové přiznání** se podává do 31. března následujícího roku po zdaňovacím období. PO platí během zdaňovacího období zálohy na daň, jsou čtyři (10. března, 10. června, 10. září a 10. prosince). Pokud zálohy převyšují konečnou daňovou povinnost, je přebytek ze záloh vrácen. Daň musí být splatná do 1 měsíce od vyměření daně.

C) Ostatní daně

Do těchto daní spadá živnostenská daň, této dani podléhají osoby, které provozují živnostenské podnikání. Nárok na odpočet mají rezidenti ve výši 40 000 Eur. Základní sazba daně činí 3 %, ale tato základní sazba se násobí koeficientem, který si stanoví obec, ve které se nachází místo podnikání. Koeficienty obce jsou od 225 % do 400 %.

4.2.2 Daně majetkové

V Lucembursku jsou majetkové daně rozdílné od daní v ČR. Do majetkových daní patří daň z nemovitého majetku, daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitého majetku.

²⁴ Podle SCHELLEKENS, Ed. (2014).

²⁵ Podle ŠIROKÝ (2013).

A) Daň z nemovitého majetku

Poplatníkem daně je vlastník nemovitého majetku. Vypočítává se pomocí základní sazby, sazba závisí na obci a klasifikaci majetku. Základní sazba u obchodních prostorů je v rozmezí od 0,7 % do 1 % podle obce. Tato sazba se ještě vynásobí koeficientem, který je odlišný u FO a PO. U FO je stanoven koeficient od 100 do 900 a u PO od 120 do 1 000. Od FO je daň vybírána jen v případě, když majetek slouží k pronájmu nebo ke komerčním účelům. U PO může být základní sazba zvýšená na pozemky určené k obytnému rozvoji²⁶.

B) Daň dědická

Daň je splatná v případě, že zesnulý v moment své smrti byl rezidentem v Lucembursku nebo zde obvykle přebýval. Daň se počítá u každého příjemce dědictví zvlášť po odečtení závazků. **Základ daně** je stanoven v reálné hodnotě, výjimkou je zahraniční nemovitý majetek, ten je vyloučen ze zdanitelného základu, ale jeho hodnota snižuje množství odpočitatelných závazků.

Dědicové v přímé linii jsou osvobozeni od daně. Dědictví, které obdrží pozůstalý manžel, je osvobozeno, jestli měli jednoho nebo více potomků nebo adoptované děti. Každé dědictví menší než 1 250 Eur je rovněž osvobozeno. Pozůstalý manžel má nárok na nezdanitelnou část ze základu daně ve výši 38 000 Eur v případě, že neměli žádné společné potomky²⁷.

Základní sazba daně závisí na příbuzenském vztahu. Pro výpočet reálné sazby, je třeba vynásobit základní sazbu příslušným koeficientem, který závisí na hodnotě dědictví. U dědiců v přímé linii platí základní sazba 2,5 %, pro pozůstalého manžela bez dětí nebo ostatních potomků platí sazba 5 %. Mezi sourozenci je výše sazby 6 %. Tety, strejdové, synovci a neteře platí sazbu 9 %. Dalších příbuzných v přímé linii se týká sazba 10 % a pro ostatní 15 %. Základní sazba se vynásobí koeficientem mezi 0,1 a 2,2 podle výše dědictví.

C) Daň darovací

Poplatníkem této daně je obdarovaný, pokud to bylo sepsáno v písemné darovací smlouvě. Písemná forma je nutná při darování nemovitého majetku, která musí být potvrzena

---

²⁶ Podle ŠIROKÝ (2013).

²⁷ Podle SCHELLEKENS, Ed. (2014).

notářským podpisem. Daňová povinnost je vypočítána na základě tržní hodnoty všech darů, které obdržel obdarovaný od stejného dárce.

Sazby daně se liší ve vztahu mezi obdarovaným a dárce. Příímí předkové a potomci platí sazbu daně 1,8 % až 2,4 %. Mezi manžely 4,8 %, sourozenci 6 %, strýcové, tety, synovci a neteře 8,4 %, ostatní příbuzní z přímé linie 9,6 % a ostatní 14,4 %²⁸.

D) Daň z převodu nemovitého majetku

Převod vlastnictví za úplatu podléhá dani z převodu ve výši 10 %, platí i sazba 7 %, která se vztahuje na nemovitosti, nacházející se mimo Lucemburk. Tyto sazby se nepoužívají v případě, kdy nabyvatel oficiálně prohlásí v nákupní listině, že nemovitost kupuje v úmyslu dalšího prodeje, nebo je-li nemovitý majetek vyměněn za akcie u zahraničních společností.

Předmětem daně není nemovitý majetek v případě, že jde o fúzi nebo odštěpení nebo v případě zániku společnosti je výsledkem insolvenčního řízení nebo také u dalšího typu likvidace.

4.3 Hlavní nepřímé daně

V kapitole se budeme zabývat hlavní nepřímou daní, kterou je DPH a stručně si popíšeme kolkovné, clo a spotřební daně.

4.3.1 Daň z přidané hodnoty

Je to obecná daň, která souvisí se spotřebou zboží a služeb. **Osoby povinné k dani** jsou jakékoli osoby, které samostatně vykonávají ekonomickou činnost, bez ohledu na účel nebo výsledek činnosti. Jsou to také podnikatelé, osoby vykonávající svobodná povolání a dovozci zboží. Tyto osoby se sídlem v Lucembursku jsou povinné se zaregistrovat do 15 dnů od zahájení zdanitelné ekonomické činnosti.

Zdanitelná plnění jsou např. dodání zboží a služeb s místem plnění v Lucembursku osobou povinnou k dani, pořízení zboží v Lucembursku osobou povinnou k dani nebo osobou nepovinnou k dani, která je právnická osoba, dovoz zboží ze zemí mimo Evropskou unii do Lucemburska apod.

---

²⁸ Podle SCHELLEKENS. Ed (2014).

Základ daně je částka přijatá, bez DPH, za dodání zboží nebo služeb. U dováženého zboží je základ daně celní hodnota, včetně cla. Celní hodnota odpovídá transakční hodnotě nebo hodnotě prodávaného zboží.

Sazby DPH jsou v Lucembursku čtyři. Standartní sazba činí 15 %, střední sazba 12 % se vztahuje na některé druhy paliva, nízkoalkoholické víno apod., snížená sazba 6 % je na plyn, elektřinu, umělecká díla apod., a poslední speciální snížená sazba 3 % je uvalena na rádiové a televizní služby, dětské oblečení, knihy a mnoho dalšího. Nulová sazba platí pro dovoz a vývoz zboží do Evropské unie.²⁹

Osvobození od daně se vztahuje na vzdělávací akce, kulturní akce, zdravotní služby a další. Nerezidenti jsou zdaňováni stejně jako rezidenti, pokud vykonávají veškerá zdanitelná plnění v Lucembursku.

Dalším druhem nepřímé daně je **kolkovné**. Vydané akcie a vydané dluhopisy jsou od kolkovného osvobozeny, ale mohou být předmětem paušální daně ve výši 75 Eur v některých případech. **Clo** se nevztahuje na dovoz zboží a služeb ze zemí Evropské unie. Jen dovozy ze zemí, které nejsou součástí Evropské unie, podléhají clu. **Spotřební daně** se vybírají pouze z určitého druhu zboží, např. z alkoholu, z cukru a tabáku.

4.4 Ostatní daňové příjmy

Sociální pojištění se liší podle toho, jestli je platí zaměstnanec, OSVČ nebo zaměstnavatel. U všech tří poplatníků je stanoven měsíční strop ve výši 9 605,13 Eur. Všechny tyto odvody jsou odpočitatelné kromě pojištění pro případ potřeby.

A) Zaměstnanec

Sociální pojištění, které platí zaměstnanec je sraženo ze mzdy zaměstnavatelem. Základ daně se skládá z hrubých mezd, platů a benefitů.

---

²⁹ Podle SCHELLEKENS, Ed. (2014).

Tabulka 4.2 Sazby sociálního pojištění u zaměstnanců³⁰

Příspěvek	Sazba (%)
Důchodové pojištění	8
Zdravotní pojištění	3,05
Pojištění pro případ potřeby	1,4

U zdravotního pojištění platí sazba 3,05 % (viz Tabulka 4.2) pouze u měsíčních plateb. Na nepravidelné odměny a věcné dávky se vztahuje sazba 2,8 %.

B) OSVČ

Příspěvky na sociální pojištění jsou vypočítávány z podnikání nebo samostatné výdělečné činnosti za předchozí rok.

Tabulka 4.3 Sazby sociálního pojištění u OSVČ³¹

Příspěvek	Sazba (%)
Důchodové pojištění	16
Zdravotní pojištění	6,1
Úrazové pojištění	1,1
Nemocenské pojištění	0,47 – 2,63
Pojištění pro případ potřeby	1,4

Nemocenské pojištění je volitelné, sazby jsou 0,47 %, 1,25 %, 1,79 % a 2,63 %. Důchodové pojištění je u OSVČ dvakrát vyšší než u zaměstnance (viz Tabulka 4.3).

C) Zaměstnavatel

Zaměstnavatel je povinen srazit sociální pojištění jménem zaměstnance. Základem daně je mzda, plat a věcné dávky.

³⁰ Podle SCHELLEKENS, Ed. (2014).

³¹ Podle SCHELLEKENS, Ed. (2014).

Tabulka 4.4 Sazby sociálního pojištění u zaměstnavatelů³²

Příspěvek	Sazba (%)
Důchodové pojištění	8
Zdravotní pojištění	3,05
Úrazové pojištění	1,1
Nemocenské pojištění	0,47 – 2,63
Ochrana zdraví v práci	0,1 – 0,11

Sazba zdravotního pojištění 3,05 % (Tabulka 4.4), se vztahuje jen na měsíční hrubý příjem. Na nepravidelné platby se vztahuje sazba 2,8 %.

4.5 Závěr kapitoly

Ve čtvrté kapitole jsme si představili základní makroekonomické ukazatele a hlavní daně, které se v Lucembursku vyskytují. Dozvěděli jsme se, jak vysoké jsou jejich sazby a jaké osvobození u nich mohou poplatníci uplatnit.

---

³² Podle SCHELLEKENS, Ed. (2014).

5 Komparace daňového systému ČR a Lucemburska

Abychom mohli porovnat tyto dva zkoumané daňové systémy, musíme si vymezit základní zeměpisné údaje a hlavní daňové ukazatele. Zeměpisné údaje a daňové ukazatele týkající se České republiky vidíme níže (viz Tabulka 5.1).

Tabulka 5.1 Základní zeměpisné údaje a hlavní daňové ukazatele ČR³³

Rozloha	78 766 km ²	Hrubý domácí produkt	150 178 mil. Eur
Počet obyvatel	10,52 mil.	HDP v PPS na obyvatele	20 300 Eur
Měna	Koruna česká	Inflace	3,5 %
Daňové zatížení	35 %	Nezaměstnanost	6,9 %

Lucembursko je oproti ČR rozlohou několikanásobně menší (viz. Tabulka 5.2), i počtem obyvatel se tyto dva státy nemohou rovnat. Ale i přesto, že je Lucembursko mnohem menší, ekonomickou vyspělostí určitě nezaostává.

Tabulka 5.2 Základní zeměpisné údaje a hlavní daňové ukazatele Lucemburska³⁴

Rozloha	2 586 km ²	Hrubý domácí produkt	45 937 mil. Eur
Počet obyvatel	0,5 mil.	HDP v PPS na obyvatele	69 500 Eur
Měna	Euro	Inflace	2,9 %
Daňové zatížení	39,3 %	Nezaměstnanost	5,7 %

HDP na jednoho obyvatele je v Lucembursku několikrát vyšší než v ČR, z toho plyne, že je Lucembursko ekonomicky na mnohem lepší úrovni než ČR. Důkazem je i srovnání minimálních a průměrných mezd těchto dvou států. Minimální mzda v Lucembursku činí 1 922 Eur a v ČR je minimální mzda „pouhých“ 331,71 Eur. Průměrná mzda je v Lucembursku okolo 3 981 Eur a v ČR 924 Eur. Zato daňové zatížení je o několik procent

³³ Podle ŠIROKÝ (2013).

³⁴ Podle ŠIROKÝ (2013).

vyšší v Lucembursku než v ČR, možná i proto je Lucembursko na tak dobré úrovni. Výše nezaměstnanosti a inflace je v Lucembursku nižší.

5.1 Komparace základních makroekonomických ukazatelů

V ČR se klade větší důraz na sociální pojištění (viz Tabulka 5.3), tomu odpovídá i výše daňového zatížení bez sociálního pojištění, rozdíl je 8,4 %. DPH a nepřímé daně jsou na skoro stejné úrovni. Velký rozdíl je v přímých daních, kde podíl na HDP je až dvojnásobně vyšší v Lucembursku než v ČR. I přesto, že vlády dávají v současné době přednost zvyšování nepřímých daní, díky jejich menší viditelnosti.

Tabulka 5.3 Základní makroekonomické ukazatele za rok 2012³⁵

Ukazatel	Podíl na HDP v %		Ukazatel	Podíl na HDP v %	
	LUX	ČR		LUX	ČR
Daňové zatížení (se SP)	39,3	35	Nepřímé daně	13	12,3
Daňové zatížení (bez SP)	27,8	19,4	DPH	7,1	7,2
Přímé daně	14,8	7,2	Sociální pojištění	11,5	15,6

V tabulce 5.3 jsme si porovnali podíl vybraných daní na HDP. V tabulce 5.4 vidíme podíl jednotlivých daní na celkovém zdanění. Z těchto hodnot můžeme lépe posoudit, kolik procent tvoří jednotlivé daně na celkovém zdanění.

Tabulka 5.4 Podíl jednotlivých daní na celkovém zdanění za rok 2012³⁶

Daň	Podíl jednotlivých daní na celkovém zdanění v %	
	ČR	Lucembursko
Daň z příjmů FO	10,8	22
Daň z příjmů PO	9,4	13,4
Ostatní přímé daně	0,3	2,4

³⁵ Podle DENIS, HEMMELGARN a SLOAN (2014).

³⁶ Podle DENIS, HEMMELGARN a SLOAN (2014).

DPH	20,6	18,2
Spotřební daně	11,3	9,1
Ostatní nepřímé daně	3,1	5,6
Sociální pojištění	44,5	29,3

U obou států tvoří největší procento SP, v ČR je ale mnohem vyšší. Na druhém místě v ČR je DPH, zato v Lucembursku je to daň z příjmů FO. Třetí místo v ČR je daň z příjmů FO a v Lucembursku je to DPH. Můžeme si všimnout, že Lucembursko dává mnohem větší váhu dani z příjmů FO než ČR. ČR se drží současným trendem, a to je zvyšování podílu nepřímých daní, ale v Lucembursku pořád převyšují daně přímé.

5.2 Komparace daně z příjmů FO

Jako první věc si porovnáme rozdíly, které vznikají při výpočtu základu daně. V Lucembursku se základ daně skládá z 8 hlavních příjmů, za to v ČR se základ daně počítá z pěti dílčích základů daně (viz Tabulka 5.5).

Tabulka 5.5 Srovnání příjmů tvořících základ daně³⁷

ČR	LUX
příjmy ze závislé činnosti	příjmy ze závislé činnosti
příjmy ze samostatné činnosti	příjmy z podnikání
příjmy z kapitálového majetku	příjmy z kapitálu
příjmy z nájmu	příjmy z pronájmu a licenční poplatky
ostatní příjmy	ostatní příjmy
	příjmy ze zemědělství a lesnictví
	důchodové příjmy a renty
	příjmy ze svobodného povolání

Základ daně v Lucembursku je rozšířen ještě o další hlavní příjmy než v ČR, jsou to příjmy ze zemědělství a lesnictví, důchodové příjmy a renty a příjmy ze svobodného povolání.

³⁷ Vlastní zpracování.

V ČR jsou příjmy ze zemědělství a lesnictví a příjmy ze svobodného povolání zahrnuty v příjmech ze samostatné činnosti.

Velkým rozdílem při zjištění základu daně je uplatňování ztráty. Pokud v ČR vyjde součet druhého až pátého příjmu záporný, vzniká ztráta, kterou si poplatník může uplatnit v následujících pěti letech a základem daně je pouze příjem ze závislé činnosti, zato v Lucembursku ztrátu z jedné kategorie příjmů může započíst s kladným příjmem z ostatních kategorií, ale ztráty z příjmů z kapitálu a ostatních příjmů nemohou být započteny s ostatními kategoriemi. V ČR může vyjít záporná hodnota („ztráta“) jen z příjmů ze samostatné činnosti a z příjmů z nájmu.

Další důležitou částí pro výpočet daně z příjmů FO jsou odpočty, které si poplatník může uplatnit. Lucembursko dělí odpočty na zvláštní a mimořádné výdaje. Mimořádné výdaje obsahují například výdaje na vzdělání dětí, výše odpočtu je ve výši 3 480 Eur na jedno dítě. V ČR se tento výdaj může rovnat slevě na dítě, která činí 13 404 Kč (487 Eur)³⁸. Zvláštní výdaje v Lucembursku jsou např. výdaje na jednorázové životní pojištění, které si může poplatník uplatnit až ve výši 6 000 Eur, v ČR je maximální výše uplatnění životního pojištění stanovena na 12 000 Kč (436 Eur). Důležitá je i ta skutečnost, že když poplatník nemá zvláštní výdaje aspoň ve výši 450 Eur, vždy si může uplatnit tuto výši. Mohou si uplatnit ještě jeden odpočet, který souvisí s příjmy ze závislé činnosti a to ve výši 540 Eur. ČR má k tomu podobnou základní slevu, která činí 24 840 Kč (902 Eur).

Poslední věc, kterou si porovnáme, jsou daňové sazby. V ČR je stanovena pevná sazba 15 %, ale v Lucembursku je stanovení sazby mnohem složitější. Prvně si musíme stanovit, do jaké daňové třídy poplatník spadá, toto se v ČR vůbec nevyskytuje. Sazby v Lucembursku se pohybují od 0 do 40 % podle ročního příjmu poplatníka. Zde je použito pravidlo, čím větší má poplatník příjmy, tím více odvede do státního rozpočtu.

V Lucembursku je více než dvakrát větší podíl na HDP u daně z příjmů FO (viz Tabulka 5.6) než v ČR. Hlavně díky tomu, že Lucembursko klade důraz na přímé daně.

---

³⁸ Při přepočtu podle kurzu ČNB k 1. dubnu. 2015 (27,525 Kč/Euro).

Tabulka 5.6 Podíl daně z příjmů FO na HDP za rok 2012³⁹

Stát	Podíl na HDP (%)
Česká republika	3,8
Lucembursko	8,6

5.3 Komparace daně z příjmů PO

Důležitým rozdílem u této daně je uplatnění odpočtu při darování. V ČR si může PO uplatnit jen 5 % z upraveného základu daně. Když má PO upravený základ daně např. 300 000 Kč, může si uplatnit 15 000 Kč, ale v Lucembursku je toto uplatnění velkorysejší. Mohou si odečíst až 1 mil. Eur nebo 20 % z čistého zisku, záleží na hodnotě, která je nižší. V odpisování obchodního majetku není nijak velký rozdíl, až na ten, že v Lucembursku si mohou změnit odpisovou metodu ze zrychlené na lineární, v ČR tato změna není možná v žádném případě. Odpisová metoda musí být stejná za celou dobu odpisování majetku.

I v případě uplatnění ztrát je rozdíl. České PO si ztrátu mohou uplatnit v následujících pěti letech, v Lucembursku tato doba není omezena, ztráta se jen nesmí přenášet do předchozích let. Jak i u FO, tak i u PO se sazba v Lucembursku liší podle příjmů, navíc platí 7 % ze splatné daně do fondu zaměstnanosti, díky tomu se sazba daně PO zvyšuje. V ČR je stanovena sazba pevná. Dalším rozdílem je výběr záloh, v ČR počet záloh záleží na poslední známé daňové povinnosti, v Lucembursku je počet záloh stanoven pevně a jsou čtyři.

I u daně z příjmů PO je podíl na HDP větší (viz Tabulka 5.7), ale už ne o tolik, jak tomu bylo u daně z příjmů FO. Když porovnáme tabulku 5.6 a 5.7 v ČR je podíl na HDP přibližně stejný, v Lucembursku je o 3,3 % větší podíl na HDP u daně z příjmů FO než u daně z příjmů PO.

Tabulka 5.7 Podíl daně z příjmů PO na HDP za rok 2012⁴⁰

Stát	Podíl na HDP (%)
Česká republika	3,3
Lucembursko	5,3

³⁹ Podle DENIS, HEMMELGARN a SLOAN (2014).

⁴⁰ Podle DENIS, HEMMELGARN a SLOAN (2014).

5.4 Komparace DPH

U tohoto typu daně je velký rozdíl v sazbách daně. Lucembursko má sazby daně čtyři, ČR jenom dvě⁴¹ (viz Tabulka 5.8).

Tabulka 5.8 Sazby DPH v ČR a v Lucembursku⁴²

Sazba ČR	Popis	Sazba LUX	Popis
Základní (21 %)	Takové zboží nebo služby, které nepatří do snížené sazby.	Standartní (15 %)	Takové zboží nebo služby, které nepatří do ostatních sazeb.
		Střední (12 %)	Některé druhy paliv, nízkoalkoholické víno, apod.
Snížená (15 %)	Knihy, teplo, kultura, apod.	Snížená (6 %)	Elektřina, umělecká díla, apod.
		Speciální snížená (3 %)	Dětské oblečení, knihy, apod.

Ve stanovení sazeb DPH je Lucembursku mírnější. Mají stanovenou speciální sníženou sazbu, pouhé 3 %, čímž chtějí podpořit rodiny s dětmi, prodej knih a ostatní.

Podíl DPH na HPD je skoro na stejné úrovni, i přesto, že Lucembursko preferuje daně přímé (viz Tabulka 5.9).

Tabulka 5.9 Podíl DPH na HDP za rok 2012⁴³

Stát	Podíl na HDP (%)
Česká republika	7,2
Lucembursko	7,1

⁴¹ Text práce vychází ze stavu k 31. 12. 2014.

⁴² Vlastní zpracování.

⁴³ Podle DENIS, HEMMELGARN a SLOAN (2014).

5.5 Komparace majetkových daní

Hlavní rozdíl u majetkových daní v analyzovaných státech je ten, že od roku 2014 byla v ČR zrušena daň dědická, darovací a daň z převodu nemovitých věcí byla nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí. Daň dědická a darovací se stala součástí daně z příjmů FO. V ČR jsou tedy jen dvě majetkové daně a to daň z nemovitých věcí a daň z nabytí nemovitých věcí. Lucembursko má stále daň dědickou a darovací, ale také daň z nemovitých věcí a z převodu nemovitých věcí.

Daň z nemovitých věcí se v ČR dělí na daň z pozemku a daň ze staveb a jednotek, v Lucembursku takové rozdělení není. Mají jen rozdělení podle FO a PO, kdy u FO se základní sazba vynásobí koeficientem od 100 do 900 a u PO se vynásobí koeficientem od 120 do 1 000.

U daně z nabytí nemovitých věcí je v ČR stanovena sazba daně 4 %, za to v Lucembursku podobná této dani je daň z převodu nemovitostí a ta činí až 10 % nebo 7 % u nemovitých věcí, které se nenacházejí ve městě Lucemburk. Podíl majetkových daní na HDP představuje tabulka 5.10.

Tabulka 5.10 Podíl majetkových daní na HDP v roce 2012⁴⁴

Stát	Podíl na HDP (%)
Česká republika	0,1
Lucembursko	0,9

5.6 Komparace sociálního pojištění

Sociální pojištění se v těchto dvou státech skládá z jiných částí. Důchodové pojištění, zdravotní pojištění a nemocenské pojištění je stejné, v ČR je navíc příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a v Lucembursku úrazové pojištění a ochrana zdraví v práci. Úrazové pojištění se netýká zaměstnanců, jen OSVČ a zaměstnavatelů a ochrana zdraví v práci se týká jen zaměstnavatelů.

⁴⁴ Podle DENIS, HEMMELGARN a SLOAN (2014).

Při součtu je zatížení u zaměstnanců v ČR 11 % a v Lucembursku 12,45 %. OSVČ v ČR 42,7 %, Lucembursko 25,2 %. Musíme brát v úvahu, že v ČR se používají pro výpočet pojištění vyměřovací základy daně, které snižují výsledné pojištění. Velký rozdíl je u zaměstnavatelů, kteří v ČR odvádějí 34 % a v Lucembursku 12,15 % (bez úrazového a nemocenského pojištění, které není natolik vysoké, aby výrazně ovlivnilo výsledné procento).

V podílu na HDP není velký rozdíl (viz Tabulka 5.11), ale velký rozdíl je procentuální výše sociálního pojistného na celkovém zdanění. Z toho plyne, že ČR klade obrovský důraz na sociální pojištění.

Tabulka 5.11 Podíl sociálního pojistného na HDP a celkovém zdanění v roce 2012⁴⁵

Stát	Podíl na HDP v %	Podíl na celkovém zdanění v %
Česká republika	15,6	44,5
Lucembursko	11,5	29,3

V poslední tabulce si uvedeme podíl sociálního pojištění na celkovém zdanění za zaměstnance, OSVČ a zaměstnavatele, abychom si mohli představit, jaké procento tito jednotlivci přispívají na celkovou procentuální výši SP (viz Tabulka 5.12).

Tabulka 5.12 Podíl SP na celkovém zdanění u jednotlivých poplatníků za rok 2012⁴⁶

Poplatník	Podíl SP na celkovém zdanění	
	ČR	Lucembursko
Zaměstnanec	28,3	12,5
OSVČ	7,1	3,4
Zaměstnavatel	9,1	13,4
SP celkem	44,5	29,3

V tabulce můžeme vidět, nakolik jednotliví poplatníci přispívají na celkové zdanění. Největším rozdílem je, kolik procent přispívají zaměstnanci na celkové zdanění v ČR oproti Lucembursku. Velký rozdíl je i díky tomu, že ČR klade velkou váhu SP. Z tabulky vyplývá,

⁴⁵ Podle DENIS, HEMMELGARN a SLOAN (2014).

⁴⁶ Vlastní zpracování.

že v ČR nejvíce odvádějí zaměstnanci. Je to způsobeno i díky tomu, že jich je mnohem více než zaměstnavatelů a OSVČ. V Lucembursku je ale procento u zaměstnance a zaměstnavatele skoro na stejné úrovni.

5.7 Závěr kapitoly

V kapitole, která je stěžejní částí bakalářské práce, jsme si ukázali hlavní rozdíly mezi daněmi v ČR a Lucembursku, jak rozdílné jsou sazby daní, jaké mohou být uplatňovány ztráty u některých daní a podíl jednotlivých daní na HDP.

6 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo seznámení s daňovým systémem ČR a Lucemburska, popsat nejdůležitější daně, které se ve státech vyskytují a komparace těchto dvou daňových systémů.

Ve druhé kapitole jsme si představili základní pojmy. Co je to daňový systém, co znamená daň, jaké jsou její funkce a jak se třídí, kdo je daňový subjekt, jaké máme sazby daně a zdaňovací období. Ve třetí kapitole byl popsán daňový systém ČR. Byly představeny nejdůležitější daně a základní makroekonomické ukazatele, např. daň z příjmů FO, výpočet základu daně, z čeho se základ daně skládá, jaké slevy si může poplatník uplatnit, jak se daň vypočte a jaká je sazba této daně. Ve čtvrté kapitole byl představen daňový systém Lucemburska. Pátá kapitola slouží k porovnání těchto dvou daňových systémů, jaké jsou mezi nimi rozdíly a co mají společného.

Tyto dva státy jsou od sebe velice odlišné, jak z geografického tak z historického hlediska. Lucembursko je vyspělý stát a ČR se snaží vyrovnávat státům západní Evropy, které jsou na jiné úrovni než státy východní Evropy. Lucembursko a ČR jsou odlišné i z daňového hlediska. Zjistili jsme, že Lucembursko dává přednost přímým daním a neklade velkou váhu sociálnímu pojištění jako ČR. Zato ČR preferuje ve svém daňovém systému zvyšování nepřímých daní a největší váhu klade sociálnímu pojištění, které tvoří skoro polovinu na celkovém zdanění. Daň z příjmů FO je v těchto státech počítána jiným způsobem, jsou zde stanovené jiné příjmy, ze kterých se počítá základ daně a jiné sazby daně. Důležitým zjištěním u daně z příjmu PO bylo, že v Lucembursku jsou velkorysejší v odpočtu daru než v ČR. Také DPH je velice odlišné, v Lucembursku mají sazby 4 a v ČR jenom dvě. Díky tomu, že Lucembursko neklade tak velkou váhu nepřímým daním, jsou sazby DPH nižší než v ČR, ale i přesto, že v Lucembursku nejsou stanovené vysoké sazby, je DPH na třetím místě v podílu na celkovém zdanění. I majetkové daně nám dokazují fakt, jak jsou tyto systémy odlišné. ČR v roce 2014 změnila svou daňovou soustavu a tím se odlišila od Lucemburských majetkových daní. Ponechala si jen dvě majetkové daně (daň z nemovitých věcí a daň z nabytí nemovitých věcí) a ty další dvě (daň dědická a darovací) se staly součástí daně z příjmů FO. V Lucembursku tyto dvě daně pořád zůstaly a díky tomu mají mnohem více majetkových daní. I proto, že mají více majetkových daní, je u nich větší podíl majetkových

daní na HDP než v ČR. Postoj k sociálnímu pojištění je velice odlišný, Lucembursko této „dani“ klade normální váhu, zato ČR klade velký důraz na tuto daň.

V práci jsme se snažili ukázat výhody a nevýhody daňového systému ČR a Lucemburska. Český daňový systém je srozumitelný a výstižný. Daňový systém Lucemburska se drží pravidla „čím více poplatník vydělává, tím větší budou jeho daňové odvody“, ale na druhou stranu v důchodovém věku bude o tohoto poplatníka postaráno, protože v Lucembursku jsou nejvyšší důchody v Evropě. Nikdy nelze přesně napsat, který daňový systém je lepší nebo horší, protože v každém daňovém systému se najde něco, co poplatníkům vyhovuje a co naopak ne.

Práce může být využitelná pro seznámení s daňovými systémy analyzovaných zemí a může sloužit pro srovnání daní v České republice se státem, který má v přepočtu na obyvatele nejvyšší hrubý domácí produkt.

Seznam použité literatury

a) Odborné knihy

DENIS, Cécile, Thomas HEMMELGARN a Brian SLOAN, eds. *Taxation Trends in the European Union. 2014 Edition*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. 314 s. ISBN 978-92-79-35672-8.

KANIOVÁ, Lenka a Alena SCHILLEROVÁ. *Správa daní – úplně znění zákona, komentář, judikatura*. Praha: ASPI, 2005. 388 s. ISBN 80-7357-106-4.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika, 3. přepracované vydání*. Praha: ASPI Publishing, 2003. 263 s. ISBN 80-86395-84-7.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2014*. Praha: GRADA Publishing, 2014. 272 s. ISBN 978-80-247-5171-9.

SHELLEKENS, Marnix, ed. *European Tax Handbook 2014*. Amsterdam: IBFD, 2014. 1026 s. ISBN 978-90-8722-241-3.

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vydání. Praha: Linde, 2013. 392 s. ISBN 978-80-7201-925-0.

ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňové teorie – s praktickou aplikací, 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

ŠIROKÝ, Jan a kol. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*. Brno: Computer Press, 2011. 208 s. ISBN 978-80-251-3510-5.

ŠTOHL, Pavel a Vladislav KLIČKA. *Maturitní okruhy z účetnictví 2012, 5. upravené vydání*. Znojmo: Nakladatelství Štohl Pavel Ing, 2012. 241 s. ISBN 978-80-87237-45-8.

VANČUROVÁ Alena a Lenka LACHOVÁ. *Daňový systém ČR 2012*. Praha: 1 VOX a.s., 2012. 368 s. ISBN 978-80-87480-05-2.

VANČUROVÁ, Alena a Václav BONĚK. *Správa daní pro ekonomy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 155 s. ISBN 978-80-7357-701-8.

b) Elektronické dokumenty

MĚRTLOVÁ, Libuše a Magda MORÁVKOVÁ. *Veřejné finance v České republice*. Jihlava: VŠPJ, Tolstého 16, Jihlava, 2011. 105 s. ISBN 978-80-87035-43-6.

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: *Kurzy vyhlášené českou národní bankou ze dne 1. dubna 2015* [online]. ČNB [1.4.2015.]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz/cs/index.html>

Seznam zkratk

DPH – daň z přidané hodnoty

FO – fyzická osoba

HDP – hrubý domácí produkt

LUX – Luxembourg (Lucembursko)

PO – právnická osoba

PPS – parita kupní síly

SP – sociální pojištění

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 6. května. 2015

.....

podpis

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Přiznání k dani z příjmů FO (Česká republika)

Příloha č. 2 – Přiznání k dani za jednotlivce (Lucembursko)